

Il-Hamis, 25 ta' Settembru 2008

Koncentrazzjoni u l-pluraliżmu tal-media fl-Unjoni Ewropea

P6_TA(2008)0459

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Settembru 2008 dwar il-koncentrazzjoni u l-pluraliżmu tal-media fl-Unjoni Ewropea (2007/2253(INI))

(2010/C 8 E/16)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 11 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-protokoll tat-Trattat ta' Amsterdam dwar is-sistema ta' xandir pubbliku fl-Istati Membri ⁽¹⁾ (Protokoll tat-Trattat ta' Amsterdam),
- wara li kkunsidra d-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni dwar il-pluraliżmu tal-media fl-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea (SEC(2007)0032),
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2007/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Dicembru 2007 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 89/552/KEE dwar il-koordinazzjoni ta' ċerti dispożizzjonijiet stabbiliti bil-liġi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva fi Stati Membri dwar it-twertiq ta' attivitajiet ta' xandir bit-televiżjoni ⁽²⁾
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-20 ta' Novembru 2002 dwar il-koncentrazzjoni tal-media ⁽³⁾
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tal-Unesco tal-2005 dwar il-Harsien u l-Promozzjoni tad-Diversità tal-Espressjonijiet Kulturali (il-Konvenzjoni tal-UNESCO dwar id-Diversità Kulturali),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-22 t' April 2004 dwar ir-riskji ta' ksur, fl-UE u b'mod partikolari fl-Italja, tal-liberta' tal-espressjoni u l-informazzjoni (Artikolu 11 (2) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali) ⁽⁴⁾
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tal-2001 dwar l-applikazzjoni ta' regoli dwar l-ghajnuna mill-istat lix-xandir pubbliku ⁽⁵⁾
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tal-25 ta' Jannar 1999 dwar ix-xandir pubbliku ⁽⁶⁾
- wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni Rec(2007)3 tal-31 ta' Jannar 2007 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa lill-Istati Membri dwar il-mandat tal-media pubbliċi fis-soċjetà tal-informazzjoni,
- wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni Rec1466(2000) tas-27 ta' Ġunju 2000 tal-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropa rigward l-edukazzjoni dwar il-media,
- wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni Rec(2007)2 tal-31 ta' Jannar 2007 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-pluraliżmu fil-media u d-diversità tal-kontenut fil-media,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Novembru 2007 dwar l-interoperabilità tas-servizzi diġitali interattivi tat-televiżjoni ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ ĠU C 340, 10.11.1997, p. 109.

⁽²⁾ ĠU L 332, 18.12.2007, p. 27.

⁽³⁾ ĠU C 25 E, 29.1.2004, p. 205.

⁽⁴⁾ ĠU C 104 E, 30.4.2004, p. 1026.

⁽⁵⁾ ĠU C 320, 15.11.2001, p. 5.

⁽⁶⁾ ĠU C 30, 5.2.1999, p. 1.

⁽⁷⁾ *Testi Adottati*, P6_TA(2007)0497.

Il-Hamis, 25 ta' Settembru 2008

- wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji, tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u tal-Kumitat għall-Libertajiet Ċivili, il-Gustizzja u l-Intern (A6-0303/2008),

- A. billi l-Unjoni Ewropea kkonfermat l-impenn tagħha għall-harsien u l-promozzjoni tal-pluraliżmu tal-media, bħala pilastru essenzjali tad-dritt għall-informazzjoni u l-libertà tal-espressjoni, imhaddna fl-Artikolu 11 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali, li jibqgħu prinċipji fundamentali għaż-żamma tad-demokrazija, tal-pluraliżmu ċiviku u tad-diversità kulturali,

- B. billi l-Parlament Ewropew hafna drabi esprima l-fehma tiegħu li l-Kummissjoni għandha tistabbilixxi qafas legali stabbli, kemm fil-media u kemm fis-soċjetà tal-informazzjoni b'mod ġenerali, bil-għan li tiżgura livell ekwivalenti ta' harsien tal-pluraliżmu fl-Istati Membri u tagħti l-opportunità lill-operaturi sabiex jibbenefikaw mill-opportunitajiet mahluqa mis-suq waħdieni,

- C. billi, kif enfasizzat il-Kummissjoni fid-dokument ta' hidma tal-istaff tagħha msemmi hawn fuq, il-kuncett tal-pluraliżmu tal-media ma jistax ikun limitat għall-kwistjoni tal-konċentrazzjoni tas-sjieda tal-imprizi, iżda jinkludi wkoll kwistjonijiet relatati mas-servizzi tax-xandir pubbliku, mas-setgħa politika, mal-kompetizzjoni fl-ekonomija, mad-diversità kulturali, mal-iżvilupp ta' teknoloġiji ġodda, mat-trasparenza, u mal-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-ġurnalisti fl-Unjoni,

- D. billi s-servizzi tax-xandir pubbliku għandu jkollhom ir-riżorsi u l-istrumenti mehtieġa biex ġenwinament ikunu jistgħu jkunu indipendenti mill-pressjoni politika u mill-forzi tas-suq,

- E. billi bhalissa servizzi tax-xandir pubbliku jinsabu taht pressjoni, b'mod mhux ġustifikat u għad-detriment tal-kwalità tal-kontenut, biex jikkompetu għall-udjenza mal-istazzjonijiet kummerċjali, li l-għan aħhari tagħhom mhix il-kwalità iżda li jissodisfaw il-gosti tal-parti l-kbira tal-pubbliku,

- F. billi l-Konvenzjoni tal-Unesco dwar id-diversità kulturali tagħti importanza konsiderevoli, fost affarijiet oħra, lill-holqien tal-kundizzjonijiet li jwasslu għad-diversità fil-media,

- G. billi l-istess Konvenzjoni tal-Unesco dwar id-diversità kulturali tirrikonoxxi d-dritt tal-istati kontraenti tagħha li jiehdu miżuri mmirati għat-titjib tad-diversità tal-media, inkluż permezz ta' xandir mis-servizz pubbliku,

- H. billi l-irwol importanti tal-media awdjovizivi pubbliċi biex ikun żgurat il-pluraliżmu huwa rikonoxxut fil-Konvenzjoni tal-Unesco dwar id-diversità kulturali u fil-protokoll tat-Trattat ta' Amsterdam, li jistipula li s-sistema tax-xandir pubbliku fl-Istati Membri hija relatata direttament mal-htigijiet demokratiċi, soċjali u kulturali ta' kull soċjetà u l-bżonn li jkun ippreservat il-pluraliżmu tal-media, waqt li l-Istati Membri huma responsabbli milli jiddeterminaw il-mandat tax-xandir televiżiv pubbliku u li jipprovdu l-fondi għalih,

- I. billi l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-2001 msemmija hawn fuq tirrikonoxxi bis-shih l-irwol ċentrali li għandhom il-korpi tax-xandir pubbliku fil-promozzjoni tal-pluralità u d-diversità kulturali u lingwistika u tenfasizza li, waqt l-eżami tal-ghajnuniet mill-Istat in kwistjoni, il-Kummissjoni se tapplika kriterji bħall-importanza tal-promozzjoni tad-diversità kulturali u s-sodisfazzjon tal-htigijiet demokratiċi, soċjali u kulturali ta' kull soċjetà,

Il-Hamis, 25 ta' Settembru 2008

- J. billi r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tal-25 ta' Jannar 1999 msemmija hawn fuq ittenu l-irwol vitali tax-xandir pubbliku fl-iżgurar tal-pluraliżmu u titlob li l-Istati Membri jagħtuh mandat wiesa' li jirrifletti l-irwol tiegħu li jagħti lill-pubbliku l-benefiċċji ta' servizzi awdjoviżivi u ta' informazzjoni godda u ta' teknoloġiji godda,
- K. billi l-protokoll tat-Trattat ta' Amsterdam kien adottat biex jiżgura l-kompetenzi tal-Istati Membri biex jorganizzaw is-sistema nazzjonali ta' xandir pubbliku tagħhom b'mod li jkun imfassal biex jissodisfa l-htigijiet demokratiċi u kulturali tas-soċjetà tagħhom, sabiex ikun moqdi bl-aħjar mod l-ghan tal-preservazzjoni tal-pluraliżmu tal-media,
- L. billi r-Rakkomandazzjoni Rec(2007)3 msemmija hawn fuq tenfasizza l-irwol speċifiku tax-xandir pubbliku bhala sors ta' informazzjoni u kummenti imparzjali u indipendenti, u ta' kontenut innovattiv u varjat li jikkonforma ma' standards għoljin ta' etika u ta' kwalità, u bhala forum għad-diskussjoni pubblika u bhala mezz għall-promozzjoni tal-partecipazzjoni demokratika iktar wiesgħa tal-individwi, u b'hekk titlob li l-Istati Membri jzommu s-setgħa li jaddattaw dak il-mandat biex jissodisfa l-ghan tiegħu f' ambjent tal-media għdid;
- M. billi l-pluraliżmu tal-media jista' jkun garantit biss permezz ta' bilanċ politiku kif suppost fil-kontenut tax-xandir tat-televiżjoni pubblika,
- N. billi l-esperjenza turi li l-koncentrazzjoni mingħajr restrizzjonijiet tas-sjieda tipperikola l-pluraliżmu u d-diversità kulturali u billi sistema bbażata purament fuq il-kompetizzjoni tas-suq hieles biss ma tistax tagħti garanzija li jkun hemm il-pluraliżmu fil-media,
- O. billi fl-Ewropa l-mudell ibbażat fuq żewġ pilastri, għat-televiżjoni privata u pubblika u s-servizzi tal-media awdjoviżivi, wera kemm jiswa fil-konsolidazzjoni tal-pluraliżmu fil-media u għandu jkun żviluppat iktar,
- P. billi l-koncentrazzjoni tas-sjieda qed tiġġenera iktar dipendenza tal-professjonisti tal-media fuq is-sidien ta' impriži kbar tal-media,
- Q. billi t-teknoloġiji godda, u b'mod partikulari l-bidla għat-teknoloġija diġitali għall-produzzjoni u t-tixrid tal-kontenut awdjoviżiv u d-dhul fis-suq ta' servizzi godda ta' komunikazzjoni u informazzjoni influwenzaw b'mod sinifikanti l-kwantità ta' prodotti u mezzi ta' tixrid disponibbli; billi, madankollu, zieda kwantitattiva fil-media u fis-servizzi ma tagħtix garanzija awtomatika ta' diversità fil-kontenut; billi mezzi godda u aġġornati biex ikunu żgurati l-pluraliżmu fil-media u d-diversità kulturali u l-forniment ta' informazzjoni f'waqtha u objettiva lill-pubbliku għalhekk huma neċessarji,
- R. billi l-qafas regolatorju attwali tat-telekomunikazzjonijiet, li jirrifletti r-relazzjoni u l-interdipendenza diretti bejn l-infrastruttura u r-regolamentazzjoni tal-kontenut, jipprovi lill-Istati Membri bl-istrumenti tekniċi adatti għall-harsien tal-pluraliżmu tal-media u tal-kontenut, bħar-regoli dwar l-aċċess u l-kontenut li jrid jixxandar bilfors (must-carry rules),
- S. billi, madankollu, ir-rispett għall-pluraliżmu tal-informazzjoni u d-diversità tal-kontenut mhux awtomatikament garantit mill-avvanzi teknoloġiċi, iżda jrid jirriżulta minn politika attiva, konsistenti u viġilanti min-naħa tal-awtoritajiet pubbliċi nazzjonali u Ewropej,
- T. billi, filwaqt li l-Internet zied bil-kbir l-aċċess għal sorsi ta' informazzjoni, prospettivi u fehmiet varji, dan għadu ma hax post il-media tradizzjonali bhala mezz deċiżiv għall-formazzjoni tal-opinjoni pubblika,
- U. billi bis-saħħa tal-iżviluppi teknoloġiċi, min jippubblika l-gazzetti qiegħed dejjem aktar ixerred il-kontenut permezz tal-Internet u għaldaqstant huwa dipendenti fil-parti l-kbira fuq id-dhul mir-reklamar (online),

Il-Hamis, 25 ta' Settembru 2008

- V. billi l-media tibqa' ghodda ta' influwenza politika, u billi hemm riskju konsiderevoli fir-rigward tal-abilità tal-media li twettaq il-funzjonijiet tagħha bħala l-gwardjan tad-demokrazija, minhabba li l-imprizi privati tal-media huma motivati mill-profitt finanzjarju; billi dan iġib il-periklu ta' telfien tad-diversità, tal-kwalità tal-kontenut u tal-multipliċità ta' opinjonijiet, u li għalhekk is-salvagwardja tal-pluraliżmu m'għandhiex tithalla biss f'idejn il-mekkaniżmi tas-suq,
- W. billi l-imprizi l-kbar tal-media bnew pożizzjonijiet sostanzjali u ta' spiss dominanti f'xi Stati Membri, u billi l-eżistenza ta' gruppi tal-istampa f'idejn imprizi li jistgħu jagħtu kuntratti ta' akkwist pubbliku tirrappreżenta theddida għall-indipendenza tal-media,
- X. billi l-kontribut tal-imprizi tal-media multinazzjonali f'xi Stati Membri huwa essenzjali biex il-panorama tal-media terġa' tingħata l-hajja, iżda billi ċertu titjib fil-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-hlas huwa wkoll meħtieġ,
- Y. billi l-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-kwalità tax-xogħol tal-professjonisti tal-media trid titjeb u billi, fin-nuqqas ta' garanziji soċjali, numru dejjem ikbar ta' ġurnalisti qed ikunu impjegati b'kundizzjonijiet prekarji,
- Z. billi l-liġi dwar il-kompetizzjoni tal-UE hija limitata fil-kapaċità tagħha li tindirizza kwistjonijiet ta' koncentrazzjoni tal-media minhabba li l-attivitajiet li jgħolqu l-koncentrazzjoni tas-sjeda tal-media fil-livelli vertikali u orizzontali fl-Istati Membri l-godda ma laħqux il-livell finanzjarju li fih tibda tapplika l-liġi dwar il-kompetizzjoni tal-UE,
- AA. billi l-introduzzjoni ta' regoli restrittivi żżejjed dwar is-sjeda tal-media tohloq ir-riskju tat-tnaqqis fil-kompetittività tal-imprizi Ewropej fis-suq dinji u taż-zieda tal-influwenza ta' gruppi tal-media li mhumiex Ewropej,
- AB. billi l-konsumaturi tal-media għandu jkollhom aċċess għal għażla kbira ta' kontenut,
- AC. billi dawk li jgħolqu l-media jagħmlu l-almu tagħhom biex jipproduċu kontenut tal-ogħla kwalità possibbli iżda l-kundizzjonijiet biex dan l-għan jintlaħaq mhumiex sodisfaċenti b'mod uniformi fl-Istati Membri kollha,
- AD. billi l-proliferazzjoni tal-media godda (l-Internet broadband, l-istazzjonijiet televiżi bis-satellita, it-televiżjoni diġitali terrestri, eċċ.) u l-forom varjati ta' sjeda tal-media mhumiex biżżejjed fihom infushom biex jiggwarantixxu l-pluraliżmu f'termini ta' kontenut tal-media,
- AE. billi r-regoli dwar il-kwalità tal-kontenut u l-harsien tal-minorenni għandhom ikunu applikati kemm fil-livell pubbliku u kemm fil-livell kummerċjali,
- AF. billi l-imprizi tal-media huma indispensabbli f'dak li għandu x'jaqsam mal-pluraliżmu tal-media u l-preservazzjoni tad-demokrazija u għaldaqstant għandhom ikunu kkonċernati b'mod iktar attiv mill-prattiki relatati mal-etika tan-negozju u r-responsabilità soċjali,
- AG. billi l-hwienet tal-media kummerċjali qed jużaw dejjem iktar kontenut prodott mill-utenti privati, speċjalment kontenut awdjoviv, għal hlas zghir jew minghajr l-ebda hlas, u dan johloq problemi ta' etika u ta' harsien tal-privatezza, Prattika li qiegħda tpoġġi lill-ġurnalisti u lill-professjonisti oħra tal-media taħt pressjoni kompetittiva mhux flokha,
- AH. billi l-weblogs jirrappreżentaw kontribut importanti ġdid għall-pluraliżmu tal-media u huma mezz dejjem iktar komuni għall-espressjoni tal-individwu kemm mill-professjonisti tal-media u kif ukoll mill-persuni privati;

Il-Hamis, 25 ta' Settembru 2008

- AI. billi x-xandara pubbliċi iridu jinghataw fondi b'mod stabbli, iridu jgibu ruhhom b'mod ġust u bbilanċjat u jridu jinghataw il-mezzi li jippromwovu l-interess pubbliku u l-valuri soċjali,
- AJ. billi l-Istati Membri għandhom kamp ta' applikazzjoni wiesa' għall-interpretazzjoni tal-kompetenza tal-media tas-servizz pubbliku u l-finanzjament tagħha,
- AK. billi l-media tas-servizz pubbliku għandha preżenza tas-suq notevoli biss fl-oqsma awdjoviżivi u non-lineari,
- AL. billi l-mudell awdjoviżiv Ewropew irid jibqa' bbażat fuq il-bilanċ bejn servizz pubbliku b'saħħtu, indipendenti u pluralista u settur kummerċjali dinamiku; billi l-kontinwità ta' dan il-mudell hija essenzjali għall-vitalità u l-kwalità tal-holqien, il-pluraliżmu tal-media u r-rispett għad-diversità kulturali u għall-promozzjoni tagħha,
- AM. billi kultant is-servizz pubbliku jsofri kemm minn finanzjament mhux adegwat u kemm minn pressjoni politika,
- AN. billi l-hidma li ngħatat lix-xandir pubbliku minn kull Stat Membru titlob finanzjament għal perjodu twil ta' żmien u indipendenza garantita, li żgur mhux il-każ fl-Istati Membri kollha,
- AO. billi f'ċerti Stati Membri l-media tas-servizz pubbliku jista' jkollha rwol ewlieni f'termini kemm ta' kwalità u kemm ta' udjenza,
- AP. billi l-aċċess pubbliku universali għall-kontenut ta' kwalità għolja u divers qed isir terġa' aktar kruċjali f'dan il-kuntest ta' bidliet teknoloġiċi u konċentrazzjoni akbar u f'ambjent dejjem aktar kompetittiv u globalizzat; billi s-servizzi awdjoviżivi pubbliċi huma essenzjali biex tkun iffurmata l-opinjoni pubblika f'demokrazija, sabiex in-nies jiffamiljarizzaw ruhhom mad-diversità kulturali u biex ikun garantit il-pluraliżmu; u billi dawn is-servizzi jridu jkunu jistgħu jużaw il-pjattaformi l-godda tax-xandir biex iwettqu l-hidma li tingħatalhom, jiġifieri li jilhqu l-gruppi kollha li jiffurmaw is-soċjetà, ikun x'ikun il-mezz ta' aċċess użat,
- AQ. billi l-media tas-servizz pubbliku jehtieg li jkollhom biżżejjed fondi pubbliċi biex ikunu jistgħu jikkompetu mal-media kummerċjali, f'termini li joffru standard għoli ta' kontenut kulturali u tal-aħbarijiet, mal-media kummerċjali,
- AR. billi tul dawn l-aħħar għaxar snin tfaċċaw kanali godda tal-media u billi s-sehem li qed jiżdied ta' dhul mir-reklamar li jmur għall-bejgħ minn fuq l-Internet huwa sors ta' thassib għall-mezzi tal-media tradizzjonali,
- AS. billi x-xandara tas-servizz pubbliku u x-xandara kummerċjali se jibqa' jkollhom rwoli komplementari, flimkien mal-atturi l-godda, fil-panorama awdjoviżiva l-gdida kkaratterizzata minn multipliċità ta' pjattaformi għax-xandir,
- AT. billi l-UE m'għandha l-ebda kompetenza intrinsika biex tirregola l-konċentrazzjoni tal-media, madankollu l-kompetenza tagħha f'oqsma varji tal-politika tippermettilha li tiehu rwol attiv fis-salvagwardja u l-promozzjoni tal-pluraliżmu tal-media; billi l-ligi dwar il-kompetizzjoni u l-għajnuna mill-istat, ir-regolamentazzjoni tat-telekomunikazzjoni kif ukoll ir-relazzjonijiet (kummerċjali) esterni li fihom l-UE tista' u għandha ssegwi attivament politika biex issaħħa u trawwem il-pluraliżmu tal-media,
- AU. billi hemm numru dejjem jiżdied ta' kunflitti dwar il-libertà tal-espressjoni,
- AV. billi, fis-soċjetà tal-informazzjoni, l-edukazzjoni bil-media hija mezz essenzjali biex iċ-ċittadini jinghataw l-għodda biex jagħtu kontribut attiv u infurmat għad-demokrazija,

Il-Hamis, 25 ta' Settembru 2008

- AW. billi l-kwantità ikbar ta' informazzjoni li wiehed jircievi (grazzi għall-Internet b'mod partikulari) qed iżżid l-importanza tal-interpretazzjoni u l-evalwazzjoni tagħha,
- AX. billi jehtieg li l-promozzjoni tal-livell ta' litteriżmu tal-media fost iċ-ċittadini tal-Unjoni Ewropea tinghata hafna iktar appoġġ,
- AY. billi l-media Ewropej issa qed joperaw f'suq globalizzati li jfisser li r-restrizzjonijiet komprensivi li jirrigwardaw is-sjeda tagħhom se jnaqqsu b'mod konsiderevoli mill-kapaċità tagħhom li jikkompetu ma' impriži ta' pajjiži terzi li mhumiex marbuta b'restrizzjonijiet simili; billi għaldaqstant huwa mehtieg li jinstab bilanċ bejn l-implimentazzjoni konsistenti tar-regoli tal-kompetizzjoni ġusta u d-dispożizzjonijiet ta' harsien għall-pluraliżmu fuq naħa u l-iżgurar li n-negozji jkollhom il-flessibilità mehtieġa biex jikkompetu fis-suq internazzjonali tal-media fuq in-naħa l-oħra,
- AZ. billi ngħixu f'soċjetà li fiha li l-hin kollu qed niġu nondati bl-informazzjoni, komunikazzjonijiet immedjati u messaġġi mhux iffiltrati, filwaqt li l-għażla tal-informazzjoni titlob ċerti kapaċitajiet,
- BA. billi miżuri biex ikun ikkonsolidat u promoss il-pluraliżmu fil-media jridu jkunu fundamentali għar-relazzjonijiet barranin tal-UE (fil-qasam tal-kummerċ u bnadi oħra) b'mod partikulari fil-kuntest tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, tal-istrateġija tat-tkabbir u tal-ftehimiet ta' shubija bilaterali,
1. Ihegġeġ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jissalvagwardaw il-pluraliżmu tal-media, biex jiżguraw li iċ-ċittadini tal-UE kollha jkunu jistgħu jaċċessaw media b'xejn u diversifikata fl-Istati Membri kollha u biex jirrakkomandaw titjib fejn mehtieg;
  2. Jemmen bis-shih li sistema ta' media pluralistika hija rekwizit fundamentali biex jiġi ppreservat mudell soċjali u demokratiku Ewropew;
  3. Jinnota li l-panorama Ewropea tal-media hija suġġetta għal konverġenza kontinwa, kemm fir-rigward tal-media kif ukoll tas-swieq;
  4. Jenfasizza li l-koncentrazzjoni tas-sjeda tas-sistema tal-media tohloq ambjent li jiffavorixxi l-monopolizzazzjoni tas-suq tar-reklami, tintroduci ostakoli għall-aċċess ta' partecipanti ġodda fis-suq u twassal ukoll għall-uniformità tal-kontenut tal-media;
  5. Jinnota li l-iżvilupp tas-sistema tal-media kull ma jmur qed jitmexxa mill-interess tal-profitti u li, għalhekk, il-proċessi politiċi, ekonomiċi jew dawk relatati mas-soċjetà, jew il-valuri espressi fil-kodiċi ta' kondotta tal-ġurnalisti, mhumiex salvagwardjati biżżejjed; jikkunsidra, għalhekk, li l-liġi tal-kompetizzjoni u l-liġi tal-media għandhom ikunu interkonnessi, sabiex ikunu garantiti l-aċċess, il-kompetizzjoni u l-kwalità u biex jiġu evitati kunflitti ta' interess bejn il-koncentrazzjoni tas-sjeda tal-media u l-poter politiku, li huma ta' hsara għall-kompetizzjoni hielsa, għal kundizzjonijiet indaqs u għall-pluraliżmu;
  6. Ifakkar lill-Istati Membri li dejjem għandu jsir sforz biex ikun hemm bilanċ, fid-deċizzjonijiet tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, bejn id-dmirijiet tagħhom u l-libertà tal-espressjoni, li l-protezzjoni tagħha fl-aħhar mill-aħhar hija r-responsabilità tal-qrati;
  7. Jistieden lill-Kummissjoni biex timpenja ruħha għall-promozzjoni ta' qafas legali stabbli b'livell għoli iggarantit ta' harsien tal-pluraliżmu fl-Istati Membri kollha;
  8. Jitlob, għalhekk, għal bilanċ kemm bejn ix-xandara pubbliċi u privati — f'dawk l-Istati Membri fejn jeżisti xandir pubbliku fil-prezent — u sabiex ir-rabta reciproka bejn il-liġi tal-kompetizzjoni u l-liġi tal-media tkun iggarantita sabiex tissaħħah il-pluralità tal-media;

Il-Hamis, 25 ta' Settembru 2008

9. Jemmen li l-oġġettivi prinċipali tal-awtoritajiet pubbliċi għandhom ikunu li johlqu kundizzjonijiet li jiżguraw livell għoli ta' kwalità tal-media (inklużi fil-media pubblika), li jiżguraw id-diversità tal-media u jggarantixxu l-indipendenza shiha tal-ġurnalisti;
10. Jitlob għal miżuri li jtejbu l-kompetittività tal-kumpaniji tal-media Ewropej sabiex jagħtu kontribut sinifikattiv lit-tkabbir ekonomiku, li għandu jitravwem ukoll permezz ta' zieda fil-livell ta' kuxjenza u għarfien tal-aspetti ekonomiċi u finanzjarji fost iċ-ċittadini;
11. Jenfasizza l-influwenza dejjem tiżdied ta' investituri tal-media minn pajjiżi terzi fl-Unjoni Ewropea speċjalment fl-Istati Membri ġodda;
12. Jitlob għal applikazzjoni konsistenti tal-leġiżlazzjoni dwar il-kompetizzjoni fil-livell tal-UE u nazzjonali, sabiex ikun iggarantit livell għoli ta' kompetizzjoni u aċċess għas-suq għal kompetituri ġodda;
13. Huwa tal-fehma li l-liġi Ewropea tal-kompetizzjoni għenet biex tkun limitata l-koncentrazzjoni tal-media; madankollu jenfasizza l-importanza ta' media indipendenti bis-supervizjoni tal-Istat Membru u jhegġeġ, għal dan il-għan, li r-regolazzjoni tal-media fil-livell nazzjonali tkun effettiva, ċara, trasparenti u ta' standard għoli;
14. Jilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tiżviluppa indikaturi speċifiċi biex ikun evalwat il-pluraliżmu tal-media;
15. Jitlob li jitfasslu indikaturi ohra, apparti l-pluraliżmu tal-media, bħala kriterji biex tkun analizzata l-media, inklużi l-orjentazzjoni tagħha rigward lejn id-demokrazija, l-istat tad-dritt, id-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet tal-minoranzi u l-kodicijiet ta' kondotta professjonali għall-ġurnalisti;
16. Jikkunsidra li r-regoli dwar il-koncentrazzjoni tal-media għandhom jirregolaw mhux biss is-sjeda u l-produzzjoni tal-kontenut tal-media, iżda wkoll il-kanali u l-mekkaniżmi (elettronici) għall-aċċess u t-tixrid tal-kontenut fuq l-Internet, bħalma huma l-magni ta' tiftix.
17. Jenfasizza l-hteġa li jkun żgurat l-aċċess għall-informazzjoni għan-nies b'dizabilità;
18. Jirrikonoxxi li l-awtoregolazzjoni għandha rwol importanti fl-iżgurar tal-pluraliżmu tal-media; jilqa' b'sodisfazzjoni l-inizjattivi eżistenti tal-industrja f'dan il-qasam;
19. Jinkoraġġixxi l-holqien ta' karta għal-libertà tal-media biex ikunu ggarantiti l-libertà tal-espressjoni u l-pluraliżmu;
20. Jitlob li l-libertà tal-media tkun irrispettata u biex ir-rappurtar tal-media jkun konsistentement konformi mal-kodiċi tal-etika;
21. Jenfasizza l-bżonn li jitwaqqfu sistemi ta' monitoraġġ u ta' implimentazzjoni għall-pluraliżmu tal-media bbażati fuq indikaturi affidabbli u imparzjali;
22. Jenfasizza l-hteġa li l-awtoritajiet tal-UE u l-Istati Membri jiżguraw l-indipendenza ġurnalistika u editorjali b'garanziji legali u soċjali xierqa u speċifiċi, u jiġbed l-attenzjoni għall-importanza tal-holqien u l-applikazzjoni uniformi ta' statuti editorjali fl-Istati Membri, u fis-swieq kollha fejn joperaw il-kumpaniji tal-media bbażati fl-UE, sabiex jimpedixxu lis-sidien, lil dawk li għandhom l-ishma, jew lil korpi esterni bħall-gvernijiet, milli jindahlu fil-kontenut tal-ahbarijiet;
23. Jistieden lill-Istati Membri biex jiżguraw, permezz ta' mezzi adegwati, bilanċ xieraq bejn is-sensibilitajiet politiċi u soċjali, b'mod partikulari fil-kuntest ta' programmi tal-ahbarijiet u ta' grajjiet kurrenti;

Il-Hamis, 25 ta' Settembru 2008

24. Jilqa' d-dinamika u d-diversità li ddahhlu fil-panorama tal-media mill-media godda u jinkoraġġixxi l-użu responsabbli tat-teknoloġija l-ġdida kollha bhat-telewizjoni mobbli bhala pjattaforma għall-media kummerċjali, pubblika u tal-komunità;
25. Jinkuraġġixxi diskussjoni miftuħa dwar il-kwistjonijiet kollha marbuta mal-istejtus tal-weblogs;
26. Jappoġġja l-harsien tad-drittijiet tal-awtur fil-livell ta' media online, bil-partijiet terzi obbligati li jsemmu s-sors tad-dikjarazzjonijiet li jiċċitaw;
27. Jirrakkomanda li l-litteriżmu tal-media jiġi inkluż fost il-kompetenzi Ewropej ewlenin u jappoġġja l-iżvilupp tal-kurrikulum ċentrali Ewropew għal-litteriżmu tal-media waqt li jenfasizza l-irwol tagħhom biex tingheleb kwalunkwe forma ta' qasma diġitali;
28. Isostni li l-ghan tal-edukazzjoni medjatika irid ikun, kif stipulat fir-Rakkomandazzjoni Rec1466 (2000) msemmija hawn fuq dwar l-edukazzjoni dwar il-media, li jipprovdi liċ-ċittadini bil-mezzi biex jinterpretaw b'mod kritiku, u jużaw, il-volum dejjem jikber ta' informazzjoni li qed tinghatalhom; jikkunsidra li dan il-proċess ta' tagħlim se jippermetti liċ-ċittadini li jifformulaw il-messaġġi u jagħzlu l-media l-iktar adegwati biex jikkomunikawhom, u b'hekk jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom bis-shih f'dak li għandu x'jaqsam mal-libertà ta' informazzjoni u espressjoni;
29. Ihegġeg lill-Kummissjoni biex, fl-adozzjoni ta' approċċ Ewropew għal-litteriżmu medjatiku, tagħti biżżejjed attenzjoni lill-istandards tal-evalwazzjoni kritika tal-kontenut u għall-iskambji tal-aħjar prattici f'dan ir-rigward;
30. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jikkonsolidaw qafas oġġettiv għall-ghoti ta' liċenzji tax-xandir fl-oqsma tat-telewizjoni bil-kejbil u bis-satellita u s-swieq tax-xandir analogu u diġitali, fuq bażi ta' kriterji trasparenti u ġusti, sabiex tkun stabbilita sistema ta' kompetizzjoni pluralistika u jkunu evitati l-abbużi minn kumpaniji li jgawdu monopolji jew pożizzjonijiet dominanti;
31. Ifakkar lill-Kummissjoni li f'diversi okkażjonijiet, intalbet tfassal direttiva bl-ghan li tiżgura l-pluraliżmu, tinkoraġixxi u tippreserva d-diversità kulturali kif definita fil-Konvenzjoni tal-Unesco dwar id-Diversità Kulturali, kif ukoll tissalvagwardja l-aċċess għall-kumpaniji kollha tal-media għall-elementi tekniċi li jistgħu jgħinuhom biex jilhq u l-pubbliku kollu kemm hu;
32. Jistieden lill-Istati Membri biex jappoġġaw xandir pubbliku ta' kwalità għolja li jista' joffri alternattiva reali għall-programmi tal-istazzjonijiet kummerċjali u li jista', mingħajr ma neċessarjament ikollu jikkompeti għas-sehem mill-udjenza jew għad-dhul mir-reklamar, igawdi pożizzjoni ta' profil aktar għoli fix-xena Ewropea bhala pilastru taż-żamma tal-pluraliżmu tal-media, tad-djalogu demokratiku u tal-aċċess għaċ-ċittadini kollha għal kontenut ta' kwalità;
33. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jappoġġjaw koperazzjoni akbar bejn l-awtoritajiet regolatorji Ewropej u biex jintensifikaw id-diskussjonijiet u l-iskambji ta' fehmiet formali u informali bejn l-awtoritajiet regolatorji fil-qasam tax-xandir;
34. Jirrakkomanda li, fejn ikun xieraq, is-servizzi pubbliċi tax-xandir fl-Istati Membri jirrifletti n-natura multikulturali tar-regjuni;
35. Ihegġeg l-iżvelar tas-sjeda tal-mezzi tal-media kollha sabiex ikun hemm iktar trasparenza rigward l-ghanijiet u l-esperjenza tax-xandar u tal-pubblikatur;
36. Jinkuraġġixxi lill-Istati Membri biex jiżguraw li l-applikazzjoni tal-liġi nazzjonali dwar il-kompetizzjoni għall-media kif ukoll għas-settur tal-Internet u tat-teknoloġija tal-komunikazzjoni tiffacilita u tippromwovi l-pluraliżmu tal-media; jistieden lill-Kummissjoni biex, waqt l-implimentazzjoni tar-regoli dwar il-kompetizzjoni tal-UE, tqis l-impatt tagħhom fuq il-pluraliżmu tal-media;

Il-Hamis, 25 ta' Settembru 2008

37. Jirrakkomanda li r-regolamenti li jirregolaw l-ghajnuna mill-istat ikunu mfassla u implimentati b'mod li jippermettu lill-media tas-servizz pubbliku u tal-komunità biex jirrealizzaw il-funzjoni tagħhom f'ambjent dinamiku, waqt li jiżguraw li x-xandir pubbliku jwettaq il-funzjoni li fdawlu l-Istati Membri b'mod trasparenti u responsabbli, u jevita l-abbuż ta' fondi pubbliċi għal raġunijiet ta' konvenjenza politika jew ekonomika;
38. Jitlob lill-Kummissjoni biex tiehu kont xieraq tal-Konvenzjoni tal-Unesco dwar id-diversità kulturali u r-Rakkomandazzjoni Rec(2007)3 msemmija hawn fuq, meta tiehu d-deċiżjoni dwar il-htieġa ta' revizjoni tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-2001 msemmija hawn fuq; f'każ li l-Kummissjoni tiddeċiedi li tirrevedi l-linji gwida eżistenti, jitlob li kwalunkwe miżura jew kjarifika proposta tkun evalwata f'dak li għandu x'jaqsam mal-impatt tagħha fuq il-pluraliżmu tal-media u tken tirsipetta kif dovut il-kompetenzi tal-Istati Membri;
39. Jirrakkomanda li l-Kummissjoni tuża l-proċess ta' revizjoni tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-2001 msemmija hawn fuq — jekk tqis li din tkun meħtieġa — bhala mod kif issahhah ix-xandir pubbliku bhala garanti importanti tal-pluraliżmu tal-media fl-UE;
40. Jikkunsidra li, sabiex il-media awdjoviziva pubblika tissodisfa l-kompitu tagħha fl-era tat-teknoloġija diġitali, huwa meħtieġ li hija tiżviluppa servizzi ta' informazzjoni u media godda, apparti l-programmi tradizzjonali, sabiex tkun tista' tinteraġixxi ma' kull network u pjattaforma diġitali;
41. Jilqa' b'sodisfazzjon l-implimentazzjoni f'ċerti Stati Membri ta' dispożizzjonijiet li jirrikjedu li l-fornituri tat-televiżjoni bil-kejbil jinkludu kanali tax-xandir pubbliku u jallokaw sezzjoni tal-ispettru diġitali għall-fornituri pubbliċi;
42. Ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tapplika ftehim wiesgħa dwar il-mandat tax-xandir pubbliku konformi ma' interpretazzjoni dinamika u li tibqa' tghodd fil-futur tal-protokoll tat-Trattat ta' Amsterdam, b'mod partikulari rigward il-partecipazzjoni mingħajr restrizzjonijiet tax-xandir pubbliku fl-iżviluppi teknoloġiċi u l-forom ta' produzzjoni u preżentazzjoni tal-kontenut li johorġu minnhom (fil-forma ta' servizzi kemm lineari u kemm non-lineari); billi dan għandu jinkludi wkoll finanzjament adegwat għas-servizzi godda bhala parti mill-mandat tas-servizz pubbliku;
43. Itenni li r-regolamentazzjoni tal-użu tal-ispettru trid tqis l-ghanijiet tal-interess pubbliku bhall-pluraliżmu tal-media u għaldaqstant ma tistax tkun sugġetta għal reġim ibbażat purament fuq is-suq; jikkunsidra barra minn hekk, li l-Istati Membri għandhom jibqgħu responsabbli li jiddeċiedu l-allokkazzjoni tal-frekwenzi biex jaqdu l-htigijiet speċifiċi tas-soċjetajiet tagħhom, b'mod partikulari rigward is-salvagwardja u l-promozzjoni tal-pluraliżmu tal-media;
44. Jirrakkomanda li waqt ir-revizjoni tal-Pakkett Telecom jinżammu, u, fejn ikun meħtieġ, ikunu estiżi, ir-regoli dwar il-kontenut li jrid jixxandar bilfors (must-carry rules),
45. Jaqbel mar-Rakkomandazzjoni Rec(2007)2 msemmija hawn fuq li l-aċċess ġust tal-fornituri tal-kontenut għan-networks elettronici tal-komunikazzjoni għandu jkun żgurat;
46. Jiġbed l-attenzjoni għar-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Novembru 2007 msemmija hawn fuq, billi l-interoperabilità hija ta' importanza fundamentali għall-pluraliżmu tal-media;
47. Jitlob għal approċċ bilanċjat fir-rigward tal-allokkazzjoni tad-dividend diġitali biex jiġi żgurat aċċess ekwu għall-atturi kollha, biex b'hekk ikun issalvagwardjat il-pluraliżmu tal-media;
48. Huwa mħasseb dwar id-dominanza ta' ffit atturi online kbar, dominanza li tillimita l-partecipanti li dahlu fis-suq dan l-aħħar u b'hekk tohnoq il-kreattività u l-impreditorija f'dan is-settur;

Il-Hamis, 25 ta' Settembru 2008

49. Jitlob aktar trasparenza fir-rigward tad-data u l-informazzjoni personali dwar l-utenti mahżuna mill-magni tat-tiftix tal-Internet, il-fornituri tas-servizzi tal-email u s-siti tan-networking soċjali;
50. Jikkunsidra li r-regolamentazzjoni fil-livell tal-UE thares biżżejjed l-aċċessibilità ta' gwidi ta' programmi elettronici u ta' faċilitajiet ta' riċerka u navigazzjoni simili, iżda tista' tiġi kkunsidrata aktar azzjoni fir-rigward tal-mod kif l-informazzjoni dwar il-programmi disponibbli hija pprezentata sabiex jiġi żgurat li s-servizzi ta' interess generali jkunu aċċessibbli b'mod faċli; jistieden lill-Kummissjoni biex taċċerta, permezz ta' proċeduri konsultattivi, jekk hemmx bżonn ta' linji gwida minimi jew ta' regolamentazzjoni speċifika ghas-settur biex jiġi salvagwardjat il-pluralizmu tal-media;
51. Jitlob li jiġi ssalvagwardjat il-bilanċ bejn ix-xandara regolati mil-liġi pubblika u x-xandara privati, u l-applikazzjoni koerenti tal-liġi dwar il-kompetizzjoni u l-media, biex jissahhah il-pluralizmu tal-media;
52. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, u lill-Kummissjoni u kif ukoll lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri.

Il-kontroll tal-prezzijiet tal-enerġija

P6_TA(2008)0460

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Settembru 2008 dwar il-kontroll tal-prezzijiet tal-enerġija*Il-Parlament Ewropew,*

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu tad-29 ta' Settembru 2005 dwar id-dependenza fuq iż-żejt ⁽¹⁾ (P6-TA (2005)361) u tad-19 ta' Ġunju 2008 dwar il-krizi fis-settur tas-sajd minhabba ż-żieda tal-prezzijiet taż-żejt użat bhala fjuwil ⁽²⁾ (P6-TA (2008)308),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tat-13 ta' Ġunju 2008 dwar "Niffaċċjaw l-isfida ta' prezzijiet taż-żejt aktar gholjin" (COM(2008)0384),
  - wara li kkunsidra li l-konklużjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew ta' bejn id-19 u l-20 ta' Ġunju 2008,
  - wara li kkunsidra l-ftehim fil-Kunsill informali tal-ECOFIN tat-12-13 ta' Settembru 2008 f' Nizza,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 108(5) tar-Regoli ta' Proċedura,
- A. billi fis-sajf il-prezzijiet taż-żejt laħqu l-ghola livell tagħhom f'kuntesti reali, il-prezzijiet ta' prodotti oħra tal-enerġija żdiedu wkoll u l-prezzijiet taż-żejt tal-konsumatur imxew mat-tendenza tal-prezz taż-żejt mhux raffinat, billi d-dollaru dgħajef ikkontribwixxa biex tiżdied il-prezzjoni fuq il-prezzijiet taż-żejt,
- B. billi l-estimi jindikaw li l-prezzijiet taż-żejt jista' jkun li jibqgħu gholjin fit-terminu medju sa twil u li dan se jhalli impatt negattiv fuq l-inflazzjoni u t-tkabbir tal-ekonomija tal-UE,
- C. billi l-livelli oghla tal-prezzijiet tal-enerġija qed idgħajfu l-poter ta' akkwist taċ-ċittadini tal-UE, bl-aktar impatt negattiv ikun dak imġarrab mill-familji bl-iktar dhul baxx u s-setturi tal-industrija li jużaw l-enerġija b'mod intensiv,
- D. billi l-qabza fil-prezzijiet tal-enerġija qed tiġi influwenzata minn gruppi kumplessi ta' fatturi: iċ-ċaqliqa strutturali fil-provvista u fid-domanda għaž-żejt, in-numru u d-daqs li qed jiċkien tal-bjar godda taż-żejt; l-espansjoni limitata tal-produzzjoni taż-żejt; fatturi ġeopolitici; inqas investiment fl-avvanzi teknoloġici; spejjeż oghla tal-investimenti; u nuqqas ta' haddiema kwalifikati fil-pajjiżi ewlenin li jipproduċu ż-żejt, billi whud mill-pajjiżi li jipproduċu ż-żejt għandhom it-tendenza li jużaw ir-riżorsi naturali tagħhom għal skopijiet politici,

⁽¹⁾ ĠU C 227 E, 21.9.2006, p. 580.

⁽²⁾ *Testi Adottati*, P6_TA(2008)0308.